

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR (Fi2016/01152/S1)

Växa-stöd för den första anställda – sänkt arbetsgivaravgifter för enskilda näringsidkare

Sammanfattning av förslaget

Förslaget innebär att enskilda näringsidkare som inte har haft någon anställd under 2016 och som anställer en person efter 31 mars 2016 bara ska betala ålderspensionsavgiften på ersättningen till den anställde under de tolv första månaderna. Övriga arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt behöver inte betalas under tiden. Anställningen ska vara på minst halvtid, i minst tre månader och nedsättningen gäller för löner upp till 25 000 kronor per månad. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017 och ska gälla fram till och med den 31 december 2021.

Sammanfattning av yttrandet

Saco avstyrker förslaget om sänkta arbetsgivaravgifter för enskilda näringsidkare. Invändningarna avser inte i första hand den tekniska utformningen av förslaget utan är i huvudsak av principiell natur. Saco har i tidigare remissvar framfört invändningar mot att använda socialavgifter som styrmedel och varit tveksamma till hur effektivt ett sådant styrmedel är i förhållande till andra alternativ.

Saco har uppfattningen att det är positivt med sänkt skatt på arbete men menar att det i så fall är bättre med generella skattesänkningar inom ramen för en ny skattereform än att göra systemet mer komplicerat genom införandet av nya avdrag, undantag och reduktioner.

Principiella synpunkter

Saco har i olika sammanhang gett uttryck för att sambandet mellan avgifter och förmåner bör stärkas. Detta förslag verkar i motsatt riktning, vilket bidrar till att försäkringsmässigheten urholkas.

Saco anser dessutom att förslaget bidrar till att öka skatte- och socialavgiftssystemens komplexitet, vilket leder till att systemet blir mer svåröverskådligt. Ett enkelt och transparent system medför bland annat att de direkta kostnaderna att upprätthålla systemet minimeras.

Förslaget utesluter enmansföretag som drivs i aktiebolagsform. Det innebär att vissa företagsformer gynnas framför andra, vilket gör att skatteuttaget inte blir neutralt. Enligt Saco bör uttaget av socialavgifter vara neutrala och likformiga.

Små förväntade sysselsättningseffekter med betydande dödviktseffekter

I promemorian hänvisas till en äldre studie gjord av NUTEK (R 2005:01) där det framkommer att det är ett ganska stort steg för enmansföretag att anställa någon. Poängen som framförs i promemorian är att när väl den första anställningen är gjord så brukar fler anställningar följa, vilket leder till den rimliga slutsatsen att insatser bör sättas in för att överbrygga dessa hinder. Eftersom drygt 70 procent av alla företag i Sverige (2015) utgörs av enmansföretag, förefaller det dessutom finnas en stor sysselsättningspotential. Men en sådan beskrivning är till stora delar missvisande eftersom många av dessa företag utgörs av kombinatörer vars verksamhet drivs vid sidan av en anställning eller med annan försörjning och där enmansföretagaren i många fall inte ens kan försörja sig själv.

Det kan vara värt att poängtera att det i Nutek-rapporten framkommer att det är arbetsgivarens kostnader och oro för sjukfrånvaro samt svårigheter att säga upp anställda som utgör de enskilt största hindren för enskilda näringsidkare som ska anställa personal för första gången. En tillfälligt reducerad arbetskostnad vid nyanställning kommer därför inte att mildra denna oro, utan i första hand sänka kostnaderna för dem som redan i utgångsläget kan hantera oron och därför är i läge att anställa en medarbetare. Av allt att döma är dödviktseffekterna stora. Detta bekräftas av Riksrevisionen (RiR 2008:16), Konjunkturinstitutet (Konjunkturläget, december 2008) och IFAU (Rapport 2008:16) som i sina analyser av tidigare reformer konstaterar att sysselsättningseffekter av sänkta arbetsgivaravgifter är mycket begränsade och dessutom är kopplade till betydande dödviktseffekter.

Promemorian utesluter dessutom aktiebolag från förslaget. Eftersom aktiebolag är den bolagsform som organisationen Företagarna rekommenderar entreprenörer med ambitioner att växa, förefaller förslaget missriktat. För enskilda firmor har den enskilda entreprenören ensam och personligt ansvar för bolagets alla förpliktelser, medan det för aktiebolag finns en större särkoppling med entreprenörens privatekonomi.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänliga hälsningar

Lena Granqvist

Thomas Andrén